

[Indenrigsministeren.]

Anvender man derimod den D'Hondtske Metode, som jo er den, vi mere og mere følger her i Landet ved Opgørelse af Valg, viser det sig, at Partiet A for sine 30 000 Stemmer vilde faa 3 Mandater, 1 for hver 10 000 Stemmer, Parti B for sine 18 000 Stemmer 2 Mandater, 1 for hver af sine 9 000 Stemmer, medens Partierne C og D, som jo ogsaa kun mønstrer ca. en Tiendedel af de afgivne Stemmer, og under Hensyn til at der kun er 5 Mandater at fordele, ingen Repræsentation vil faa. Jeg ser heller ikke rettere end, at dette er det retfærdige. Men jeg forstaaer meget vel, og enhver, der ser paa Partidelingen og Partistyrkerne her i Landet, vil meget vel forstaa, hvad det er for en Retfærdighedstrang, som faar det ærede Medlem Hr. P. Munch til at tage til Orde for at erstatte den D'Hondtske Metode med Størstebrok-Metoden.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller udtalte, at han vidste ikke af, at der nogen Sinde havde været klaget over det nuværende System, og derfor var der ingen Grund til at ændre det. Jeg maa da sige til det ærede Medlem: Hvor har han haft sine Øren henne, naar han kom ud i Landet? Selv om han der kun træffer Konservative — og det er maaske nok hans Lod —, burde han dog have Øren at høre med. Hvad tror det ærede Medlem, at Modstanden i 1920, Valglovskommissionen af 1921, Forslag, som er fremsat, og Forhandlinger, som er ført her paa Rigsdagen i 1923, 1927 og 1928, hvad tror det ærede Medlem, at alt dette er Udtryk for? Man behøver virkelig ikke at kunne høre Græsset gro for at opfange Lyden af Misfornøjelsesraabene hos hundredtusindtallige Vælgerskarer her i Landet, Utilfredsheden med den gældende Valglov, som er født i en Panikstemning, som blev halet i Land gennem det Panterspring, som det ærede Medlem Hr. Borghjerg lyste efter Gentagelsen af, en Ordning, som alle Dage vil være uden Borgerret i et Samfund, hvis politiske Udvikling lige siden den frie Forfatnings Givelse har fundet Sted paa Grundlag af Enkeltmandskredse.

Dette Lovforslag er en Opfordring til Forhandling for paa dette Omraade at naa til bedre Tilstande. Det fremtræder ikke — det har jeg sagt i forrige Samling, og jeg

gentager det i denne — som en Paastand om, at her er fundet det eneste rette eller det eneste mulige. Lovforslaget er suppleret gennem meget omfattende og dygtigt gennemførte Undersøgelser over Valgmetoder og Valgmaader, og derfor gentager jeg, at alt, hvad der tiltrænges af Materiale til at fælde Dom i denne Sag, er nu tilvejebragt. Det findes i Valglovskommissionens omfattende Betænkning, det findes i de forskelligtformede Forslag og i Bilagene til dem, som gennem Tiderne er lagt paa Tingets Bord, og derfor siger jeg: Nu synes jeg, Tiden maa være inde til, at man forlader Opstillingen af nye Problemer og Kravet om Gennemførelse af nye og omfattende teoretiske Undersøgelser og skridter til Værket. Jeg siger til den høje Rigsdag, til det høje Folketing, til Partierne: Tag nu endelig Stilling til denne Sag. Jeg — og Regeringen og Venstre med mig — haaber, at der skal være Vej frem til en bedre valgteknisk Tilstand end den, hvori vi befinder os, men jeg siger: Er Vejen spærret, vel, saa er der ikke noget ved det at gøre, saa maa bedre Tider afventes, og de vil komme — derom føler jeg mig overbevist — saa sikkert, som den nuværende Ordnings Uhyrlighed i stigende Grad vil gaa op for Vælgerbefolkningen.

Elgaard: Denne første Behandling af Regeringens Valglovsforslag har jo grebet stærkt om sig og har tenderet store Problemer. Jeg er mig i høj Grad bevidst ikke at have været Aarsag til denne omfattende Debat, men da den nu er i Gang, vil jeg gerne have Lov til at gøre nogle Bemærkninger til nogle af de ærede Ordføreres Udtalelser — jeg beder det høje Ting tilgive mig, hvis jeg under den lille Tale, jeg vil holde, kommer til at berøre Spørgsmaal, der allerede er besvarede af den højtærede Indenrigsminister.

Maa jeg forudskikke den Bemærkning, at naar jeg er Tilhænger af en ny Valglov, er det ikke ud fra det Motiv, som det ærede Medlem Hr. P. Munch mente: at det, man tilsigtede fra Venstres Side med dette Lovforslag, var at faa et Agitationsmiddel. Naar jeg anbefaler det Lovforslag, der er fremsat af Regeringen, og hvis Rygrad, kan jeg kalde det, dannes af de 80 Enmandskredse med Flertalsvalg, er det,